

TÜRKİYE’DE 24 OCAK 1980 ÖNCESİ VE SONRASI SANAYİLEŞME VE EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİLERİ

Süreyya YILDIRIM
Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Meslek Yüksek Okulu

Sanayileşme dar anlamda tanımlanırsa; ulusal gelir içinde imalat sanayi sektörünün payının belli bir orana yükselmesi ve üretimde makine kullanılması olayıdır. Ülkemizde 24 Ocak 1980 İstikrar Kararları öncesi ithal ikameci bir sanayileşme politikası izlenmiştir. Sanayileşmenin en önemli göstergesi olan sanayi sektörünün GSMH’deki payları ve büyüme hızları incelendiğinde, ülkemizde sanayileşme 1970-1980 yılları arasında artmış, tarım sektörü ise gerilemiştir.

Aynı şekilde imalat sanayinin sabit sermaye yatırımları içindeki payının 1970-1980 yılları arasında artması, ülkemizin sanayileştiğini gösterir. Ekonominin sanayileşmesi üretimin yapısını da değiştirmiştir. Bu dönemdeki sanayileşme GSMH’yi ve fert başına düşen geliri yeterli olmasa da artırmıştır. 1980 sonrası sanayileşme politikası, ihracata dayalı bir sanayileşmedir. Bu sanayileşme metoduyla Türk Ekonomisi günümüze kadar sanayileşmesini sürdürmüştür. Bunu, sanayinin GSMH içindeki paylarının artması, imalat sanayinin sabit sermaye yatırımları içindeki payının artması şeklinde görmekteyiz. Ancak Türkiye’nin GSMH’ini bazı ülkelerle birlikte değerlendirdiğimizde, 1980 sonrası sanayileşmenin de ekonomiyi yeterli ölçüde büyütmediği görülmektedir.

Sonuç olarak Türkiye 1980 öncesi ve sonrası dönemlerde farklı sanayileşme stratejileri uygulamış fakat sanayileşmesini tamamlayamamıştır. Bu nedenle bilgi ekonomisi çerçevesinde bilgiye dayalı yüksek teknoloji içeren bir sanayileşmeye hızla geçilmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER

Sanayileşme, İthal ikameci sanayileşme, ihracata dayalı sanayileşme, ekonomik büyüme.